

19 april 2012

Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt och medverkar till demokratisk insyn och effektiv förvaltning genom oberoende granskning av statlig verksamhet.

Risker med Citybanans finansiering

En granskning från Riksrevisionen visar att Mälardalens och Östergötlands medfinansiering av Citybanan har lett till ökade risker för både staten och berörda kommuner.

För att finansiera Citybanan förhandlade staten 2007 fram ett avtal med företrädare för Mälardalen och Östergötland om att regionen skulle bidra med 2 miljarder kronor i medfinansiering. Staten å sin sida åtog sig att genomföra flera järnvägsprojekt i regionen som tidigare inte fanns med som en del i utbyggnaden av Citybanan. Totalt beräknar Riksrevisionen att statens kostnad för Citybanan-paketet uppgår till 25,4 miljarder kronor. Detta redovisades dock varken i avtalet eller till riksdagen, trots att regeringen ska ha riksdagens godkännande för sådana beslut. Regeringen har inte heller analyserat hela åtgärds paketet och därmed inte följt riksdagens princip om att analysera samhällsekonomiska konsekvenser av nya infrastrukturprojekt.

Granskningen visar dessutom att Citybanan-paketet innebär flera risker:

- Enligt avtalet ska staten betala viten till regionen om inte järnvägsprojekten i paketet byggs som planerat. Detta riskerar att öka kostnaderna för paketet samt kan leda till att andra prioriterade projekt i landet försenas.
- Medfinansieringen innebär en ökad skuldsättning för kommunerna och ger också högre kostnader för den offentliga sektorn i stort eftersom kommunerna lånar dyrare än staten.
- Kommunerna kan redovisa medfinansieringsbidrag som en tillgång istället för en kostnad. Riksrevisionen anser att detta är olyckligt eftersom det innebär att de faktiska kostnaderna för medfinansieringen döljs.

– Vår granskning av Citybanan visar att medfinansiering innebär risker och kostnader för skattebetalarna. Om denna finansieringsform ändå ska användas måste det finnas klara riktlinjer och tydlig redovisning av motiv, kostnader och konsekvenser, säger *riksrevisor Claes Norgren*.

Bakgrund: Citybanan byggs som en tvåspårig järnväg i en drygt 5 km lång tunnel mellan Tomtebodavägen och pendeltågstationen Stockholm södra. Den ska vara klar att tas i bruk 2017. Då ska samtliga pendeltåg trafikera den nya tunneln medan övrig trafik ska trafikera befintliga spår. Syftet med utbyggnaden är att skapa bättre kapacitet för både person- och godstrafik. Citybanan förväntas ha stora positiva effekter på arbetsmarknad och utveckling av Stockholmsregionen.

Rapporttitel: Citybanans regionala medfinansiering (RiR 2012:8).

Rapporten kan hämtas och beställas på www.riksrevisionen.se.

Riksrevisor: Claes Norgren

Projektleddare: Kristin Kirs, 08-5171 41 47

Pressekreterare: Pernilla Eldblom, 08-5171 42 00